

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Патик Лесі Леонідівни на дисертацію Панасюк Вікторії Вікторівни на тему «Розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку», представлену до захисту на кафедрі криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми. Процес «старіння нації» та збільшення частки осіб похилого віку в структурі населення України актуалізує питання їхнього захисту. Люди поважного віку є однією з найбільш вразливих категорій, оскільки часто перебувають у фізичній, психологічній або фінансовій залежності від членів сім'ї чи опікунів. Домашнє насильство щодо літніх людей характеризується надзвичайно високим рівнем латентності. Потерпілі часто замовчують факти насильства через почуття сорому, страх залишитися без догляду, родинні зв'язки з кривдником або когнітивні порушення, що створює значні труднощі для виявлення та розслідування таких злочинів.

Розслідування цієї категорії проваджень потребує особливого криміналістичного та психологічного підходу. Слідчі стикаються з проблемою отримання показань від літніх людей через стан здоров'я, необхідністю розмежування ознак насильства від вікових хвороб або природної смерті, а також труднощами у зборі доказів усередині закритого сімейного кола.

На сьогодні в криміналістиці бракує комплексних методик, які б пропонували чіткий алгоритм дій слідчого під час огляду місця події, проведення судових експертиз (судово-медичних, психологічних та інших) та тактики проведення допитів з урахуванням геронтологічних особливостей потерпілих. Тому, наукове дослідження розслідування цієї категорії протиправних діянь є своєчасним і має як теоретичне значення для криміналістики, так і практичне – для підрозділів досудового слідства, а також підвищення рівня захищеності прав людини в Україні. Саме тому актуальність дослідження зазначеної проблематики не викликає сумніву.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувачки. Вивчення дисертації та наукових публікацій авторки засвідчують логічність структури дослідження, що надало можливість дисертантці визначити мету, об'єкт, предмет і завдання роботи та всебічно й повно проаналізувати обрану тему.

Дисертантка проаналізувала значну кількість наукових джерел (188 найменувань на 20 сторінках), ґрунтовно вивчила роботи інших науковців, що надало можливість вирішити наукову задачу, сформулювати пропозиції та рекомендації з розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку.

Результати наукового дослідження висвітлено у: семи статтях у наукових фахових виданнях України, чотирнадцяти тезах доповідей на наукових конференціях, у тому числі міжнародних. Публікації відповідають предмету

дослідження, сприяють розв'язанню поставлених у дисертації завдань і мають високий ступінь прикладної значущості.

Окремої уваги заслуговує практична апробація результатів дослідження. Авторкою у співавторстві розроблено методичні рекомендації «Проведення допиту осіб похилого віку та дітей, які є потерпілими від домашнього насильства» (Київ: НАВС, 2026). Зазначене видання безпосередньо спрямоване на підвищення ефективності проведення слідчих (розшукових) дій з вразливими категоріями потерпілих, що підтверджує прикладне значення дисертації для правоохоронної діяльності.

Отже, дисертація Панасюк Вікторії Вікторівни на тему «Розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку» виконана на належному науковому рівні.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачкою досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Дисертація Панасюк В.В. є одним із перших комплексних монографічних досліджень розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку з урахуванням їх підвищеної віктимності, специфіки слідової картини та особливостей процесуальної діяльності органів досудового розслідування.

До найбільш значущих наукових положень, що визначають наукову новизну дисертації, належать такі:

вперше:

– розроблено комплексні наукові засади розслідування домашнього насильства, вчинених щодо осіб похилого віку, які ґрунтуються на положеннях криміналістики, соціально-психологічних наук, чинного законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству, а також на аналізі правозастосовної практики органів досудового розслідування та судових інституцій. Вони інтегровані у науково обґрунтовану модель та практичний інструментарій досудового розслідування, предмет якого визначається криміналістичною характеристикою злочинів домашнього насильства щодо осіб похилого віку, а зміст – науково-пізнавальними процесами, що зумовлені тактичними завданнями і типовими слідчими ситуаціями на початковому етапі розслідування;

– аргументовано необхідність виділення специфічного додаткового елемента криміналістичної характеристики домашнього насильства – «систематичність насильницьких дій», оскільки він є конструктивною ознакою даного злочину і доведення домашнього насильства неможливе без встановленні повторюваності протиправної поведінки щодо потерпілої особи;

– сформовано методичні рекомендації, що передбачають тактичні засади проведення допиту потерпілих осіб похилого віку, що дозволяє ефективно планувати слідчі (розшукові) дії, враховувати вікові, фізичні та психологічні особливості потерпілих та передбачати потенційні способи приховування насильства;

удосконалено:

– історіографічний огляд наукових досліджень проблем розслідування випадків домашнього насильства щодо осіб похилого віку, з урахуванням сучасних висновків дисертаційних робіт, монографій, наукових статей та навчальної літератури з криміналістики. Проаналізовано ключові підходи до формування криміналістичної характеристики таких злочинів, тактичних та методичних аспектів проведення слідчих (розшукових) дій;

– перелік ключових складових криміналістичної характеристики домашнього насильства щодо осіб похилого віку, включаючи особу правопорушника та потерпілого, предмет протиправного посягання, способи вчинення, слідову картину та обстановку вчинення злочину. Особлива увага приділена взаємозв'язкам між цими елементами, їх кореляційним залежностям та впливу на формування типових слідчих ситуацій;

– організаційні та тактичні рекомендації щодо проведення огляду місця події у кримінальних провадженнях про домашнє насильство щодо осіб похилого віку з урахуванням характерної слідової картини та умов сімейного середовища;

– підходи взаємодії слідчого з іншими законодавчо визначеними суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, шляхом обґрунтування необхідності її системного та безперервного здійснення відповідно до законодавства.

дістало подальший розвиток:

– наукові положення у частині доручення проведення судово-медичних, судово-психологічних і психіатричних експертиз та використання інших форм спеціальних знань (участь спеціалістів у проведенні окремих слідчих (розшукових) дій, консультації спеціалістів) під час розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку;

– підходи до визначення обставин, що підлягають встановленню на початковому етапі розслідування домашнього насильства з урахуванням специфіки доказування у кримінальних провадженнях щодо осіб похилого віку;

– типові слідчі ситуації початкового та наступного етапу розслідування аналізованих кримінальних правопорушень, які обумовлені джерелом надходження інформації та залежать від наявності протидії розслідуванню, що є визначальним для алгоритмів процесуальних дій;

– тактичні засади проведення окремих слідчих (розшукових) дій (слідчого експерименту, пред'явлення для впізнання, обшуку) з урахуванням особливостей механізму вчинення домашнього насильства щодо осіб похилого віку.

Крім зазначеного, у роботі містяться інші положення, висновки та рекомендації, які в сукупності забезпечують цілісність наукової новизни проведеного дослідження.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість отриманих результатів дослідження, сформульованих положень і висновків дисертаційної роботи Панасюк В.В. не викликають сумнівів.

Наукові положення, отримані результати і рекомендації, які сформульовані у дисертації, повною мірою обґрунтовані, відповідають меті та завданням роботи, викладені у загальних висновках та висвітлені в опублікованих працях. Авторські узагальнення логічно випливають із емпіричних даних, а практичні рекомендації безпосередньо базуються на результатах проведеного аналізу. Зроблені Панасюк В.В. висновки, за окремими розділами та в цілому за змістом дисертації, мають вагому аргументацію, є належним чином обґрунтованими, викладені чітко і коректно.

У роботі використано сукупність загальнонаукових, спеціально-юридичних і сучасних міждисциплінарних методів пізнання, які дали змогу висвітлити й вирішити низку теоретичних та практичних питань теми дослідження. Методи дослідження були використані комплексно, що забезпечує високий рівень наукової обґрунтованості положень, які розроблені в дисертації.

Достовірність та обґрунтованість сформульованих у дисертації наукових положень, висновків і практичних рекомендацій забезпечена потужною та репрезентативною емпіричною базою. Зокрема, авторкою узагальнено матеріали аналізу 100 кримінальних проваджень, відкритих за ст. 126-1 КК України протягом 2021–2025 років у різних регіонах нашої держави. Важливим підґрунтям роботи стали результати анкетування 225 працівників правоохоронних органів (слідчих та співробітників підрозділів превенції) з усіх областей України, які безпосередньо протидіють домашньому насильству щодо осіб похилого віку. Крім того, дисертанткою глибоко опрацьовано аналітичні та статистичні відомості МВС України, Національної поліції, Офісу Генерального прокурора, Державної судової адміністрації, а також правові позиції Верховного Суду та Конституційного Суду України.

Про високий рівень наукового дослідження свідчить те, що кожне концептуальне положення висновків авторка переконливо верифікує відсотковими показниками проведеного опитування респондентів. Такий комплексний підхід до оперування емпіричними даними підтверджує високу репрезентативність, методологічну точність та безумовну практичну цінність отриманих результатів.

Підсумовуючи наведене, слід зазначити, результати дисертації Панасюк В.В., які винесено на захист, є достатньо аргументованими, обґрунтованими, логічними та переконливими, мають високий ступінь наукової новизни та практичне значення.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачкою методологією наукової діяльності. Наукові результати та положення, винесені на захист, одержані завдяки комплексному застосуванню методів наукового пізнання. Дослідження ґрунтується на детальному аналізі нормативно-правових актів, що регулюють діяльність органів досудового розслідування, вивченні фундаментальних праць у галузях криміналістики, кримінального процесу й судової експертології, а також на ґрунтовній емпіричній базі.

Постановка завдань, визначення об'єкту та предмету наукового пошуку є чіткими і зрозумілими та цілком відповідають вимогам до наукових робіт даного різновиду. Завдання наукової праці здобувачкою в цілому виконані, загальна мета досягнута, а дисертантка оволоділа необхідними для рівня доктора філософії компетенціями.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що в роботі, з огляду на наявні основні положення теорії криміналістики, кримінального процесу й узагальнення слідчої та судової практики, сформульовано низку наукових положень, висновків і рекомендацій з розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку.

Сформульовані та аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації впроваджено й надалі можуть бути використані у:

- науково-дослідній роботі – для подальших наукових досліджень розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку, під час підготовки монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, узагальнення аналітичних матеріалів, обґрунтування пропозицій до чинних проєктів нормативно-правових актів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову. (Акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 03 листопада 2025 р. № 504-нд);

- освітньому процесі – для підготовки підручників, лекцій, навчально-практичних посібників, методичних рекомендацій з навчальних курсів криміналістики, кримінального права, а також поліцейської діяльності, що використовуються під час проведення різних форм навчальних занять і тренінгів у межах підготовки здобувачів (Акт впровадження Національної академії внутрішніх справ від 03 листопада 2025 р. № 503-оп);

- у практичній діяльності Національної поліції України – для розроблення та удосконалення відомчих і міжвідомчих нормативно-правових актів, а також підготовки листів - роз'яснень до органів досудового розслідування України, оскільки дисертаційне дослідження має як необхідний теоретичний та методологічний рівень, так і практичну цінність, що сприятиме вдосконаленню їх процесуальної діяльності (Акт впровадження Головного слідчого управління Національної поліції України від 31 липня 2025 р. № 72851-2025).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація В.В. Панасюк, викладена українською мовою та має чітку структуру, що відповідає вимогам МОН України та Порядку присудження ступеня доктора філософії. Робота складається з анотації (українською та англійською мовами), переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, які містять дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел (188 найменувань на 20 сторінках) і трьох додатків на 29 сторінках. Повний обсяг дисертації становить 288 сторінок, із них основний текст – на 239 сторінках.

Анотація в стислій формі відображає основний зміст дослідження, викладена українською та англійською мовами, доповнена переліком публікацій здобувачки, в яких висвітлено основні результати дослідження.

У вступі обґрунтовано вибір теми дослідження, охарактеризовано ступінь наукової розробленості, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначено мету дослідження, окреслено поставлені завдання наукового пошуку, сформульовано об'єкт і предмет дослідження, описано використані методи пізнання, емпіричну базу, аргументовано наукову новизну отриманих результатів, зазначено інформацію щодо апробації матеріалів дисертації.

У розділі 1 «Теоретичні основи дослідження домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку» досліджено сучасний стан наукової та методичної розробленості, тенденції зміни кількості зафіксованих фактів домашнього насильства щодо осіб похилого віку, що обумовлені низкою факторів, серед яких: воєнні дії, внутрішні та зовнішні переміщення населення, демографічна криза та соціальна ізоляція літніх осіб, що призводить до латентності відповідних кримінальних правопорушень.

Проаналізовано криміналістичну характеристику домашнього насильства щодо осіб похилого віку з виокремленням предмета посягання (психологічне, фізичне здоров'я або матеріальні об'єкти), типових способів вчинення, обстановки його вчинення, слідової картини, а також характеристики особи правопорушника й потерпілого. Зазначене дало змогу визначити типові закономірності взаємозв'язку між віковими, фізичними, психологічними та соціальними характеристиками потерпілих і механізмом кримінального правопорушення.

Встановлено, що предмет посягання має комплексний характер й обумовлює обрання злочинцем способу його вчинення. Предмет посягання охоплює фізичне здоров'я, психоемоційний стан, гідність, майнові права та соціальну автономію осіб похилого віку. Також він може бути подвійним, поєднуючи фізичні та психологічні наслідки, що відображає взаємозв'язок форм домашнього насильства. Типові способи вчинення злочину охоплюють взаємообумовлені етапи підготовки, безпосереднього вчинення та приховування.

Зазначено, що типові елементи обстановки вчинення кримінального правопорушення, поряд із вибором способу вчинення кримінального правопорушення, визначають перебіг, інтенсивність і результати злочинної діяльності в цьому виді кримінальної протиправності. Обстановку вчинення кримінального правопорушення визначають домінуванням спільного місця проживання підозрюваного й потерпілого, що сприяє повторюваності насильства та його прихованості.

Увагу зосереджено на комплексному аналізі слідової картини досліджуваних кримінальних правопорушень, яка відображає систематичний характер протиправної поведінки та охоплює матеріальні, біологічні, документальні, цифрові й ідеальні сліди, а також поведінкові та психоемоційні індикатори потерпілих.

Окреслено особливості особи правопорушника та потерпілого: правопорушник – переважно особа чоловічої статі віком від 25-ти до 40 років, яка має нестабільне соціально-економічне становище, часто має попередній протиправний досвід і перебуває в спільних побутових відносинах із потерпілим. Потерпілий – особа похилого віку, яка вирізняється підвищеною фізичною та психологічною вразливістю, нерідко має інвалідність, обмежені соціальні зв'язки, а також перебуває в емоційній або матеріальній залежності від правопорушника, що зумовлює тривале замовчування фактів насильства й ускладнює їх своєчасне виявлення.

Також обґрунтовано, що під час розслідування зазначеної категорії злочинів необхідним є доповнення класичної системи елементів криміналістичної характеристики таким елементом, як «систематичність насильницьких дій». Аналіз актуальної судової практики дає підстави стверджувати, що встановлення систематичності як ознаки тривалості протиправної поведінки та конкретної форми насильства має вирішальне значення для правильної правової кваліфікації діяння за ст. 126¹ Кримінального кодексу України. Доведено, що систематичність не зводиться виключно до наявності попередніх фактів притягнення особи до адміністративної відповідальності, а може бути підтверджена сукупністю допустимих доказів, зокрема показаннями потерпілих і свідків, медичною документацією, матеріалами реагування поліції та іншими джерелами доказової інформації.

У розділі 2 «Початковий етап розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку» встановлено особливості початкового етапу досудового розслідування домашнього насильства щодо осіб похилого віку, який характеризується високим рівнем латентності, недостатністю первинної інформації та потребою в оперативному висуненні й перевірці слідчих версій.

Сформовано перелік обставин, які підлягають встановленню під час досудового розслідування домашнього насильства щодо осіб похилого віку. Обґрунтовано, що ключове значення мають дві взаємопов'язані обставини, обов'язкові для з'ясування: форма насильства і його систематичність. Доведено, що встановлення зазначених обставин забезпечує правильне визначення напрямку розслідування.

Визначено типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування та систематизовано їх: залежно від джерел надходження інформації про факт вчинення насильницьких дій щодо особи похилого віку залежно від наявності протидії розслідуванню. До основних джерел надходження інформації про насильницькі дії віднесено: повідомлення потерпілої особи; звернення родичів, сусідів чи інших осіб з близького оточення; інформацію від суб'єктів протидії домашньому насильству (підрозділи Національної поліції, соціальні служби, медичні установи, органи місцевого самоврядування). Встановлено, що протидію в цій категорії злочинів можуть чинити як правопорушник, так і потерпілий.

Окреслено алгоритми дій слідчого, що обумовлені слідчими ситуаціями та спрямовані на своєчасну фіксацію події домашнього насильства, документування його форм і виявів, забезпечення збирання та збереження доказової інформації, а також на ефективне реагування, зокрема у випадках замовчування, тиску на потерпілу особу або її ізоляції.

Обґрунтовано, що слідчі версії є ключовим інструментом перевірки первинної інформації на початковому етапі розслідування. Сформульовано типові слідчі версії початкового етапу розслідування на підставі визначеної типізації слідчих ситуацій, які забезпечують цілеспрямоване планування досудового розслідування, а саме: наявний факт систематичного домашнього насильства щодо особи похилого віку; насильницьких дій немає, а повідомлення зумовлене викривленим сприйняттям дійсності потерпілою особою внаслідок вікових або психофізіологічних особливостей; вчинено інше правопорушення. Виокремлено слідчі версії щодо: особи правопорушника (ступінь родинних зав'язків); характеру його відносин із потерпілим; форм насильства; мотивів протиправної поведінки; наявності систематичності; ступеня залежності потерпілого від злочинця; можливого приховування фактів насильства або впливу на потерпілу особу.

Висвітлено особливості організації взаємодії слідчого з іншими законодавчо визначеними суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству й насильству за ознакою статі. Здійснено розподіл зазначених суб'єктів за сферою реалізації своїх повноважень: правоохоронний блок – підрозділи поліції, оперативні підрозділи реагування; соціальний блок – соціальні служби, служби у справах дітей, органи місцевого самоврядування; медико-психологічний блок – заклади охорони здоров'я, мобільні бригади, притулки; правовий блок – суд, центри безоплатної правової допомоги.

У розділі 3 «Організаційно-тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку» розглянуто зміст організації і тактики проведення ключових слідчих (розшукових) дій, включно з оглядом місця події, оглядом документів й окремих об'єктів, що відображають не лише перебіг і тривалість насильницьких дій, а й вікові, когнітивні та психологічні особливості потерпілих.

Визначено основні криміналістично значущі об'єкти огляду, а саме: місце перебування потерпілого (житлові приміщення, кімнати, місця тимчасового утримання), елементи доступу до приміщення (двері, замки, вікна, балкони), що можуть свідчити про обмеження свободи пересування, тілесні ушкодження потерпілого, медична документація (довідки, висновки лікарів, історії хвороби), документи, що підтверджують право власності або користування житлом, побутові предмети, які використовували як знаряддя вчинення насильства або засоби обмеження руху, фото-, відео- та аудіоматеріали з технічних пристроїв (мобільні телефони, камери спостереження, носії інформації), а також сліди боротьби в місці спільного проживання (пошкоджені меблі, безлад, сліди крові,

розбиті предмети), що в сукупності забезпечує повноту фіксації доказової інформації.

Сформовано методичні рекомендації стосовно допиту потерпілих, що акцентовані на мінімізації ризиків вторинної віктимізації потерпілих і забезпеченні належного документування доказів.

З'ясовано особливості використання спеціальних знань під час розслідування домашнього насильства щодо осіб похилого віку, зокрема можливості призначення судово-медичних, судово-психологічних і судово-психіатричних експертиз, а також використання цифрових доказів і матеріалів з відкритих джерел (OSINT), що підвищує повноту й об'єктивність доказової бази.

Удосконалено тактичні та процесуальні підходи до проведення інших слідчих (розшукових) дій у кримінальних провадженнях зазначеної категорії злочинів шляхом обґрунтування доцільності застосування тактичних прийомів, орієнтованих на мінімізування психологічного навантаження на потерпілих. Досліджено особливості організації та проведення обшуку, слідчого експерименту, пред'явлення для впізнання, з огляду на вікові, когнітивні, психологічні характеристики осіб похилого віку та характер сімейно-родинних відносин, ступінь родинної близькості та соціально-психологічний клімат у сім'ї, зокрема рівень конфліктності, залежності й наявності деструктивних форм взаємодії.

Після кожного розділу, й загалом у дисертації сформульовано **висновки**, у яких висвітлено зміст розглянутих питань. Висновки відповідають отриманим результатам, мають належну аргументацію, мають високий рівень достовірності.

Зазначене дає підстави стверджувати, що дисертація Панасюк Вікторії Вікторівни на тему «Розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку» відповідає встановленим до таких робіт вимогам і є завершеною науковою працею.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації на практиці. Отримані результати дисертаційного дослідження В.В. Панасюк можуть бути рекомендовані для використання в освітньому процесі закладів вищої освіти юридичного профілю, у науково-дослідних розробках наукових установ, під час підготовки наукових публікацій та монографій, планування досліджень за цим напрямом.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувачки. Загалом позитивно оцінюючи наукову роботу, слід спрямувати увагу на деякі побажання та дискусійні питання, які потребують, на нашу думку, додаткової аргументації або пояснень під час захисту:

1. У підрозділі 1.2.2 дисертації «Обстановка вчинення та слідова картина» авторка ґрунтовно висвітлює специфіку матеріальних та ідеальних слідів домашнього насильства щодо осіб похилого віку. Водночас наукова цінність роботи підвищилася б за умови чіткого структурного виокремлення видів цифрових слідів. Оскільки механізми їх утворення, фіксації та

процесуального закріплення мають суттєві особливості, вони безпосередньо впливають на планування розслідування та тактику проведення окремих слідчих (розшукових) дій.

2. На думку рецензента, у дисертації недостатньо висвітлено питання процесуальної фіксації проявів психологічного та економічного насильства як обставин, що мають доказове значення, оскільки основну увагу авторка зосередила на фізичному насильстві та матеріально-фіксованих слідах. У зв'язку з цим вбачається доцільним уточнення методологічних підходів до документування таких протиправних діянь, а також визначення їхнього місця в системі доказування у кримінальному провадженні.

Висловлені зауваження є дискусійними, загалом не позначаються на позитивній оцінці дисертації та спрямовані на поглиблення наукової дискусії під час прилюдного захисту.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення як дисертації, так і наукових публікацій авторки фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Дисертація В.В. Панасюк є оригінальною, самостійно виконаною науковою працею.

Висновок про відповідність дисертації поставленим вимогам. Дисертація Панасюк Вікторії Вікторівни на тему «Розслідування домашнього насильства, вчиненого щодо осіб похилого віку», представлена на здобуття ступеня доктора філософії, є комплексним, цілісним, завершеним науковим дослідженням, у якому отримано науково обґрунтовані результати, що вирізняються новизною, за своїм змістом відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам, встановленим у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (із змінами і доповненнями), наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор – Панасюк Вікторія Вікторівна – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Доцент кафедри криміналістики та
судової медицини Національної
академії внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент

Леся ПАТИК

